

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1995-1996 (*)

12 SEPTEMBER 1996

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van artikel 121 van het
Wetboek van de registratie-,
hypotheek- en griffierechten**

(Ingediend door de heren Rudy Demotte,
François Dufour, Robert Meureau
en Patrick Moriau)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De wet van 13 april 1995 tot wijziging van de wetten op de handelsvennootschappen, gecoördineerd op 30 november 1935, voert in het Belgische vennootschapsrecht een nieuwe concept in, namelijk dat van « de vennootschappen met een sociaal oogmerk ».

Artikel 164*bis* (*nieuw*) omschrijft de wezenlijke kenmerken van dat soort vennootschappen waarvan het voornaamste erop neerkomt dat die vennootschappen niet naar verrijking van hun vennoten streven. Gelet op de huidige formulering van artikel 1 van de GWHV kunnen de vennootschappen met een sociaal oogmerk voortaan de vorm van een handelsvennootschap aannemen. Die nieuwe regeling is ingevolge artikel 113 van voornoemde wet van 13 april 1995 op 1 juli 1996 van kracht geworden.

Wij moeten evenwel vaststellen dat er in de wetten en verordeningen maar weinig gegevens beschikbaar zijn die enige opheldering verschaffen omtrent de belastingregeling waaraan die vennootschappen onderworpen zullen zijn. Als rechtspersoon die niet

(*) Tweede zitting van de 49e zittingsperiode.

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1995-1996 (*)

12 SEPTEMBRE 1996

PROPOSITION DE LOI

**visant à modifier l'article 121 du Code
des droits d'enregistrement,
d'hypothèque et de greffe**

(Déposée par MM. Rudy Demotte,
François Dufour, Robert Meureau
et Patrick Moriau)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La loi du 13 avril 1995 modifiant les lois sur les sociétés commerciales coordonnées le 30 novembre 1935 a introduit dans le droit belge des sociétés un nouveau concept, celui de « sociétés à finalité sociale ».

L'article 164*bis* (*nouveau*) détermine les caractéristiques essentielles de ce genre de sociétés, dont la principale est le fait que ces sociétés ne sont pas vouées à l'enrichissement de leurs associés. Compte tenu de l'actuel libellé de l'article 1er des LCSC, les sociétés à finalité sociale pourront désormais revêtir la forme de société commerciale. Ce nouveau régime est entré en vigueur, au terme de l'article 113 de la loi du 13 avril 1995 précitée, le 1er juillet 1996.

Or que constatons-nous, peu d'éléments juridiques et réglementaires sont disponibles pour éclairer le régime fiscal auquel seront soumises ces sociétés. En tant que personne morale non vouée à l'enrichissement de ses membres, la société à finalité sociale

(*) Deuxième session de la 49e législature.

naar verrijking van haar leden streeft, zou de vennootschap met een sociaal oogmerk kunnen worden onderworpen aan de rechtspersonenbelasting. Indien men overeenkomstig artikel 164*bis*, eerste lid, evenwel aanvaardt dat de vennoten een zelfs beperkte vermogenswinst nastreven, zou de vennootschap met een sociaal oogmerk kunnen worden onderworpen aan de vennootschapsbelasting. Wij hebben dan ook de indruk dat dit vraagstuk geval per geval geregeld zal worden. Met dit voorstel hebben wij bijgevolg niet de bedoeling een algemene oplossing aan te reiken voor de mogelijke fiscale behandeling van dat soort van vennootschappen, maar wel een specifiek vraagstuk aan te pakken, namelijk de omvorming van een vzw tot een vennootschap met een sociaal oogmerk.

De artikelen 115 en 115*bis* van het Wetboek van de registratierechten bepalen dat, bij inbreng van roerende en onroerende goederen in een Belgische handelsvennootschap, op de waarde van die inbreng een evenredig recht van 0,5 % geheven wordt. Artikel 121, 1°, van het Wetboek van de registratierechten bepaalt dat vrijstelling van dat evenredig recht verleend wordt in geval van omvorming van een vennootschap met rechtspersoonlijkheid tot een vennootschap van een verschillende soort. Opdat vzw's de rechtspositie van vennootschappen met een sociaal oogmerk kunnen verkrijgen, zijn wij er voorstander van dat de vrijstelling waarin is voorzien bij artikel 121, 1°, van het Wetboek van de registratierechten, wordt uitgebreid tot de omvorming van een vzw tot een vennootschap met een sociaal oogmerk.

Wij zijn van mening dat, nu op juridisch vlak vooruitgang geboekt werd om de handelssector van de sociale economie een rechtspositie te verlenen die aan zijn behoeften is aangepast en die een einde maakt aan enige juridische onduidelijkheid, het jammer zou zijn dat een welbepaalde hindernis van fiscale aard de voornaamste belanghebbenden de toegang tot die nieuwe rechtspositie zou ontzeggen.

pourrait se voir soumise à l'impôt des personnes morales. Toutefois, si l'on accepte, conformément à l'article 164*bis*, 1er, que les associés puissent rechercher un bénéfice patrimonial même limité, la société à finalité sociale pourrait être soumise à l'impôt des sociétés. Nous avons donc le sentiment que ce problème sera résolu au cas par cas. Aussi, par la présente proposition nous ne souhaitons pas initier une solution générale au régime fiscal auquel pourrait ressortir ce genre de sociétés, mais bien nous atteler à un problème ponctuel qui est celui de la transformation d'une ASBL en société à finalité sociale.

Les articles 115 et 115*bis* du Code des droits d'enregistrement prévoient qu'en cas d'apport de biens meubles et immeubles à une société commerciale belge un droit proportionnel de 0,5 % est perçu sur la valeur des apports. L'article 121, 1° du Code des droits d'enregistrement instaure une exemption de ce droit d'apport dans le cas de la transformation d'une société ayant la personnalité juridique en une société d'une espèce différente. Afin de permettre aux ASBL d'accéder au statut de sociétés à finalité sociale, nous souhaiterions étendre l'exemption prévue à l'article 121, 1° du Code des droits d'enregistrement à la transformation d'une ASBL en société à finalité sociale.

Nous considérons qu'après les avancées juridiques obtenues pour donner au secteur marchand de l'économie sociale un statut adapté à ses besoins et qui met un terme à un certain flottement juridique, il serait dommage qu'un obstacle ponctuel de nature fiscale vienne empêcher les acteurs principaux d'accéder à ce nouveau statut.

R. DEMOTTE
F. DUFOUR
R. MEUREAU
P. MORIAU

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 121 van het Wetboek van de registratie, hypotheek- en griffierechten wordt een *1°bis* ingevoegd, luidend als volgt :

« *1°bis* de omvorming van een vereniging zonder winstoogmerk tot een vereniging met een sociaal oogmerk, waarvan sprake in de artikelen *26bis* tot *26septies* van de wet van 27 juni 1921 tot toekenning van de rechtspersoonlijkheid aan de verenigingen zonder winstoogmerk en aan de instellingen van algemeen nut; »

17 juli 1996.

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

A l'article 121, du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe, est inséré un *1°bis*, libellé comme suit :

« *1°bis* la transformation d'une association sans but lucratif en société à finalité sociale prévue par les articles *26bis* à *26septies* de la loi du 27 juin 1921 accordant la personnalité civile aux associations sans but lucratif et aux établissements d'utilité publique; ».

17 juillet 1996.

R. DEMOTTE
F. DUFOUR
R. MEUREAU
P. MORIAU